

กฎหมายเกี่ยวกับโทรคมนาคม

ผู้สอน อาจารย์นิธิพร วรรณโสภณ

สาขาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

Contents

ส่วนประกอบใน พรบ

1

หมวด ๑ การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

2

หมวด ๒ การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

3

หมวด ๓ มาตรฐานของโครงข่ายโทรคมนาคมและอุปกรณ์

4

หมวด ๔ สิทธิของผู้รับใบอนุญาต

5

หมวด ๕ สิทธิของผู้ใช้บริการ

Contents

ส่วนประกอบใน พรบ. (ต่อ)

6

หมวด ๖ สัญญาให้บริการโทรคมนาคม

7

หมวด ๗ ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม

8

หมวด ๘ การกำกับดูแล

9

หมวด ๙ การบังคับทางปกครอง

10

หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ

ร่างกฎหมายลำดับรองของรัฐธรรมนูญมาตราที่ 78 นิยามคำว่า

“โครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศ” ไว้ว่า

“โครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
สารสนเทศ ทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งปัจจัยอื่น ๆ ที่จะนำมาซึ่งประโยชน์
ในการกระจายสารสนเทศอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมแก่ประชาชนทุกท้องที่”

พรบ.การประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.๒๕๔๔

- ❖ เรียก “พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.๒๕๔๔”
- ❖ มีผลตั้งแต่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔
- ❖ คำจำกัดความต่าง ๆ
 - “สารสนเทศ” หมายความว่า ข้อมูล ข่าวสารและความรู้ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข เสียง ภาพ หรือในรูปแบบอื่นใด
 - “เทคโนโลยีสารสนเทศ” หมายความว่า ความรู้ในผลิตภัณฑ์หรือในกระบวนการดำเนินการใด ๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีซอฟต์แวร์ ฮาร์ดแวร์ การติดต่อสื่อสาร การรวบรวม การนำสารสนเทศมาใช้หรือเผยแพร่

พรบ.การประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.๒๕๔๔

- ❖ เรียก “พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.๒๕๔๔”
- ❖ มีผลตั้งแต่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔
- ❖ คำจำกัดความต่าง ๆ
 - **“กิจการโทรคมนาคม”**หมายความว่า กิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยองค์การจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม
 - **“การประกอบกิจการโทรคมนาคม”**หมายความว่า การประกอบกิจการในลักษณะที่เป็นผู้ให้บริการด้านกิจการโทรคมนาคมแก่บุคคลอื่นทั่วไป
 - **“เลขหมายโทรคมนาคม”**หมายความว่า ตัวเลข ตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์อื่นใดอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน ซึ่งใช้ระบุที่หมายในโครงข่ายโทรคมนาคมเพื่อการโทรคมนาคม

พรบ.การประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ.๒๕๔๔

- ❖ **“โครงข่ายโทรคมนาคม”**หมายความว่า กลุ่มของเครื่องโทรคมนาคมที่ต่อถึงกันโดยตรงหรือโดยผ่านเครื่องชุมสายหรือเครื่องอื่นใด เพื่อการโทรคมนาคมระหว่างจุดหมายปลายทางที่กำหนดด้วยระบบสาย ระบบคลื่นความถี่ ระบบแสง ระบบแม่เหล็กไฟฟ้าอื่น ระบบใดระบบหนึ่งหรือหลายระบบรวมกัน
- ❖ **“เชื่อมต่อ”**หมายความว่า การเชื่อมต่อระหว่างโครงข่ายโทรคมนาคมภายใต้ความตกลงทางเทคนิคและทางพาณิชย์เพื่อให้ผู้ใช้บริการของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมฝ่ายหนึ่งสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ให้บริการหรือใช้บริการโทรคมนาคมของผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมอีกฝ่ายหนึ่งได้

ส่วนประกอบใน พรบ

- ❖ หมวด ๑ การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม
- ❖ หมวด ๒ การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม
- ❖ หมวด ๓ มาตรฐานของโครงข่ายโทรคมนาคมและอุปกรณ์
- ❖ หมวด ๔ สิทธิของผู้รับใบอนุญาต
- ❖ หมวด ๕ สิทธิของผู้ให้บริการ
- ❖ หมวด ๖ สัญญาให้บริการโทรคมนาคม
- ❖ หมวด ๗ ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม
- ❖ หมวด ๘ การกำกับดูแล
- ❖ หมวด ๙ การบังคับทางปกครอง
- ❖ หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ

หมวด ๑ การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้มีสามแบบ

(๑) ใบอนุญาตแบบที่หนึ่ง ได้แก่

- ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่ไม่มีโครงข่ายโทรคมนาคมเป็นของตนเอง
- เป็นกิจการที่มีลักษณะสมควรให้มีการบริการได้โดยเสรี

(๒) ใบอนุญาตแบบที่สอง ได้แก่

- ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีหรือไม่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง
- เป็นการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์ให้บริการจำกัดเฉพาะกลุ่มบุคคล
- หรือเป็นการประกอบกิจการที่ไม่มีผลกระทบโดยนัยสำคัญต่อการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม
- หรือต่อประโยชน์สาธารณะและผู้บริโภค

หมวด ๑ การอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมให้มีสามแบบ

(๓) ใบอนุญาตแบบที่สาม ได้แก่

- ใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคมที่มีโครงข่ายเป็นของตนเอง
- เป็นการประกอบกิจการที่มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการแก่บุคคลทั่วไปจำนวนมาก
- หรืออาจมีผลกระทบโดยนัยสำคัญต่อการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม
- หรืออาจกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ
- หรือมีเหตุจำเป็นต้องคุ้มครองผู้บริโภคเป็นพิเศษ

หมวด ๒ การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม

- ❖ ผู้รับใบอนุญาตที่มีโครงข่ายโทรคมนาคม มีหน้าที่ให้ผู้รับใบอนุญาตรายอื่น เชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมของตนกับของผู้รับใบอนุญาตรายอื่นตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด
- ❖ กรณีที่มีการปฏิเสธไม่ให้ใช้โครงข่ายโทรคมนาคมหรือมีข้อที่ตกลงกันไม่ได้ใน การเจรจาทำสัญญาการใช้หรือเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม คู่กรณีสิทธิร้อง ขอให้คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดได้
- ❖ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการให้เป็นที่สุด

หมวด ๒ การใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (ต่อ)

- ❖ สภาพทางเศรษฐกิจหรือสังคมเปลี่ยนแปลงไป หรือมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้อัตราค่าตอบแทนการใช้หรือการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่กำหนดในสัญญานั้นไม่เหมาะสม ทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบในระหว่างผู้รับใบอนุญาตเป็นเหตุให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดต้องรับภาระเกินสมควร ผู้รับใบอนุญาตซึ่งเป็นคู่สัญญาจะขอปรับปรุงอัตราค่าตอบแทนดังกล่าวต่อคณะกรรมการก็ได้ ในการอนุญาตให้คณะกรรมการคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ใช้บริการประกอบด้วย

หมวด ๓ มาตรฐานของโครงข่ายโทรคมนาคมและอุปกรณ์

- ❖ คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนด ประเภทของโครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคม หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการกิจการโทรคมนาคมที่มีผลต่อการให้บริการโทรคมนาคมต้องมี**มาตรฐานทางเทคนิค**ตามที่กำหนดได้
- ❖ ผู้รับใบอนุญาตต้องบำรุงรักษา ซ่อมแซม และแก้ไขปรับปรุงโครงข่ายโทร -คมนาคม เครื่องโทรคมนาคม และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตนำมาใช้ในการให้บริการโทรคมนาคมเพื่อให้ใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรฐานทางเทคนิคตามที่กำหนดไว้ในประกาศที่ออกตามมาตรา ๓๒
- ❖ ผู้รับใบอนุญาตแบบที่สามต้องมีวิศวกรซึ่งมีคุณสมบัติและมีจำนวนตามที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินบริการโทรคมนาคม การติดตั้ง ตรวจสอบ และบำรุงรักษาโครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคม และอุปกรณ์ที่ใช้ใน กิจการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาตให้เป็นไปตามมาตรฐานทางเทคนิค

หมวด ๓ มาตรฐานของโครงข่ายโทรคมนาคมและอุปกรณ์

- ❖ **มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕** ให้สำนักงานมีอำนาจรับทำการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานของอุปกรณ์ที่ใช้ในโครงข่ายโทรคมนาคม เครื่องโทรคมนาคม และอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจการโทรคมนาคมตามประกาศของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือกรณีที่มีการร้องขอจากบุคคลใดที่ประสงค์จะให้มีการตรวจสอบและรับรองมาตรฐาน

หมวด ๔ สิทธิของผู้รับใบอนุญาต

- ❖ ดำเนินการให้บริการโทรคมนาคม ถ้ารับใบอนุญาตมีเหตุต้องปักหรือตั้งเสาหรือเดินสาย วางท่อ หรือติดตั้งอุปกรณ์ประกอบใดและจำเป็นต้องใช้สิทธิตามมาตรา นี้ ให้ **ผู้รับใบอนุญาต** จัดทำแผนผังแสดงรายละเอียดของลักษณะทิศทาง และแนวเขตในการปักหรือตั้งเสา เดินสาย วางท่อ และการติดตั้งอุปกรณ์ประกอบใด เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินการ
- ❖ **ผู้รับใบอนุญาต** ต้องจ่ายค่าตอบแทนการใช้ที่ดินตามมาตรา ๓๙ ตามจำนวนที่คณะกรรมการกำหนด
- ❖ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินหรือทรัพย์สินหรือเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดิน ทราบล่วงหน้าตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว **ผู้รับใบอนุญาตมีสิทธิ** ขึงสายผ่านไปเหนือหรือข้ามที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือของบุคคลอื่นใดได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอม ถ้าการดำเนินการดังกล่าวไม่เป็นเหตุทำให้กระทบกระเทือนการใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้น

หมวด ๔ สิทธิของผู้รับใบอนุญาต (ต่อ)

- ❖ ผู้รับใบอนุญาตอาจเข้าไปในที่ดินที่มีโครงข่ายโทรคมนาคม เสา สาย ท่อ หรืออุปกรณ์ที่อยู่
ในที่ดินนั้น เพื่อทำการตรวจสอบ บำรุงรักษา ซ่อมแซมหรือป้องกันอันตรายหรือความ
เสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้
- ❖ อุปกรณ์ของผู้ให้บริการโทรคมนาคมก่อให้เกิดการรบกวนทางโทรคมนาคมหรืออาจทำให้
โครงข่ายโทรคมนาคมหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมของผู้รับ
ใบอนุญาตเสียหาย ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหนังสือแจ้งให้ผู้ให้บริการนั้นเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไข
ปรับปรุงอุปกรณ์ดังกล่าวได้ภายในเวลาอันสมควร
- ❖ ห้ามมิให้ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งโครงข่ายโทรคมนาคม
เสา สาย ท่อ อุปกรณ์รับส่ง หรืออุปกรณ์อื่นใดที่ใช้ในการบริการโทรคมนาคม หรือสถานี
ให้บริการโทรคมนาคม

หมวด ๕ สิทธิของผู้ใช้บริการ

- ❖ สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กรณีได้รับความเดือดร้อนเสียหายอันเนื่องมาจากการให้บริการโทรคมนาคมของผู้รับใบอนุญาต โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อสำนักงาน
- ❖ สิทธิขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการของตนจากผู้รับใบอนุญาตได้ เรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการสูงกว่าอัตราขั้นสูง
- ❖ สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ สงสัยว่าผู้รับใบอนุญาตเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการ
- ❖ สิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลสิทธิในความเป็นส่วนตัวและเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม

หมวด ๖ สัญญาให้บริการโทรคมนาคม

- ❖ ผู้รับใบอนุญาตกับผู้ให้บริการโทรคมนาคม และเงื่อนไขใด ๆ เกี่ยวกับการให้บริการโทรคมนาคมที่ผู้รับใบอนุญาตจะกำหนดขึ้น รวมทั้งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงสัญญาหรือเงื่อนไข
- ❖ ผู้รับใบอนุญาต ต้องจัดให้มีการเผยแพร่แบบสัญญาและข้อกำหนดเงื่อนไขในการให้บริการของตนเป็นการทั่วไปตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และต้องแสดงไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ที่ทำการของผู้รับใบอนุญาตเพื่อให้ประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้
- ❖ ผู้รับใบอนุญาตได้โฆษณายืนยันมาตรฐานคุณภาพการให้บริการโทรคมนาคมของตนไว้ ให้เป็นหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตที่จะต้องปฏิบัติเป็นไปตามที่ได้โฆษณาไว้นั้น
- ❖ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกสัญญาหรือความตกลง ผู้รับใบอนุญาตจะทำกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน ทั้งนี้เว้นแต่เป็นการจัดซื้อจัดจ้างตามปกติ

หมวด ๗ ค่าธรรมเนียมและค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม

- ❖ **มาตรา ๕๕** ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดประเภทและอัตราขั้นสูงของค่าธรรมเนียมและค่าบริการที่ผู้รับใบอนุญาตจะเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการตามลักษณะ และประเภทของกิจการโทรคมนาคมที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ
- ❖ **มาตรา ๕๖** การกำหนดอัตราขั้นสูงของค่าธรรมเนียมและค่าบริการตามวิธีการคำนวณที่ชัดเจน, เป็นอัตราที่ยุติธรรมแก่ผู้รับใบอนุญาตและผู้ให้บริการ, ไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติแบ่งแยก หรือกีดกันผู้ให้บริการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด
- ❖ **ผู้รับใบอนุญาตแต่ละราย** จะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการนอกเหนือหรือเกินกว่าอัตราขั้นสูงที่คณะกรรมการกำหนดโดยจะต้องเรียกเก็บจากผู้บริการของตนในอัตราเดียวกันสำหรับบริการโทรคมนาคมลักษณะหรือประเภทเดียวกัน
- ❖ **ผู้รับใบอนุญาต** ต้องจัดให้มีการเผยแพร่อัตราค่าธรรมเนียมและค่าบริการของตนเป็นการทั่วไปและต้องแจ้งให้ผู้บริการทุกรายทราบตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดประชาชนทั่วไปสามารถตรวจสอบได้

หมวด ๘ การกำกับดูแล

❖ **มาตรา ๖๑** เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) **เข้าไปในอาคาร** หรือสถานที่ประกอบการของผู้รับใบอนุญาตในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบกิจการ สมุดบัญชี เอกสารหลักฐานหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการกระทำใดที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดในใบอนุญาต
- (๒) **มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ** หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณา
- (๓) **ตรวจสอบและรวบรวมข้อเท็จจริงแล้วรายงานต่อคณะกรรมการ** ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตได้กระทำความผิดหรือทำให้เกิดความเสียหายเพราะเหตุไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่กำหนดเป็นเงื่อนไขการอนุญาต

หมวด ๘ การกำกับดูแล

- ❖ การปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้อง**แสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง**
- ❖ กรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีความจำเป็นเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ความมั่นคงของประเทศ หรือเสถียรสภาพทางเศรษฐกิจ หรือเพื่อป้องกันประโยชน์สาธารณะ
- ❖ **คณะกรรมการอาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าครอบครองและใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ ของผู้รับใบอนุญาตเพื่อดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแทนเป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ผู้รับใบอนุญาต หรือพนักงานของผู้รับใบอนุญาตกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่การนั้นได้จนกว่าเหตุฉุกเฉินหรือความจำเป็นนั้นจะสิ้นสุดลง**

หมวด ๙ การบังคับทางปกครอง

- ❖ ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามให้เลขาธิการมีอำนาจสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไขปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องหรือเหมาะสมภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้
- ❖ ผู้รับใบอนุญาตซึ่งได้รับคำสั่งจากเลขาธิการ ไม่พอใจในคำสั่งดังกล่าว มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งดังกล่าวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด
- ❖ ผู้รับใบอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเลขาธิการตามมาตรา ๖๔ และพ้นกำหนดระยะเวลาอุทธรณ์ ให้เลขาธิการพิจารณากำหนดค่าปรับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่าสองหมื่นบาทต่อวัน

หมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ

- ❖ มาตรา ๖๗ ผู้ใดประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือใช้คลื่นความถี่ในการประกอบกิจการโทรคมนาคมโดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษดังนี้
 - (๑) ถ้าการกระทำความผิดเป็นการประกอบกิจการซึ่งกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตแบบที่หนึ่งต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท
 - (๒) ถ้าการกระทำความผิดเป็นการประกอบกิจการซึ่งกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตแบบที่สองต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
 - (๓) ถ้าการกระทำความผิดเป็นการประกอบกิจการซึ่งกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตแบบที่สามต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสิบล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- ❖ มีบทกำหนดโทษ ตามเหตุการณ์ต่าง ๆ มีโทษตั้งแต่ปรับและจำคุก